

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้
วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์รูปแบบการพัฒนา (Format of Development Analysis)

เป็นการวิเคราะห์ระบบงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษา
วิเคราะห์ห้บทบาทหน้าที่ และการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานจริงของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช
ผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามขั้นตอนดังนี้

1.1 การศึกษาวิจัยเอกสาร เพื่อศึกษาวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถาน
ศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัด
นครศรีธรรมราช ด้วยวิธีการรวบรวมและวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) บทบาทหน้าที่ของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพิจารณาจากความสอดคล้อง และความแตกต่างของ
แต่ละบทบาทหน้าที่ และสรุปผลการวิจัย ตามแนวคิดของนักวิชาการหรือหน่วยงาน และผลการ
วิจัย ที่ปรากฏอยู่ในกฎหมาย ระเบียบ เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคณะ
กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 การวิเคราะห์ระบบงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้เทคนิค
การวิเคราะห์งาน (Job Analysis) โดยมีรายละเอียดและขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

1.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์งานของคณะ
กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง
เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 3 โรงเรียน ได้มา
โดยวิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงโรงเรียนขนาดกลาง ในพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียน
ขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 3 โรงเรียน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม เพื่อการวิเคราะห์งาน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Close Question) และปลายเปิด (Open Question) ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือดังนี้

1.2.2.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์งาน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์งานจากตำรา และเอกสารทางวิชาการ

1.2.2.2 สร้างแบบสอบถามเพื่อการวิเคราะห์งานของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้ผลการศึกษา หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์งานและการสร้างเครื่องมือในการวิเคราะห์งาน ประกอบด้วยการวิจัยเอกสาร บทบาทหน้าที่ ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเนื้อหาของแบบสอบถามที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับงานของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ วัตถุประสงค์ของงาน ลักษณะงาน หน้าที่และความรับผิดชอบ การควบคุมบังคับบัญชา วิธีการ วัสดุ เครื่องมือ และอุปกรณ์ สำหรับปฏิบัติงานการบันทึกและรายงานการตรวจงาน ประสิทธิภาพ การรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน

1.2.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

1.2.2.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงโดยอาจารย์ที่ปรึกษามาหาค่า IOC ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดให้นักวิชาการจำนวน 3 ท่าน

1.2.2.5 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปทดลองใช้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 โรงเรียน โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานเป็นผู้ทดลองใช้เครื่องมือจำนวน 45 คน

1.2.2.6 วิเคราะห์ผลการทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิเคราะห์งานและดำเนินการปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์งานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการดำเนินงานดังนี้

1.2.3.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือเพื่อเก็บข้อมูลการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อแจ้งไปยังโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2.3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการวิเคราะห์ผลงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช พร้อมด้วยขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย จำนวน 3 โรงเรียน ด้วยตนเอง

1.2.3.3 ผู้วิจัยแนะนำแนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูลแก่ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย พร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษา ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอีกสาขาละ 1 คน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกได้แก่ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ให้ข้อมูลในแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 45 คน

1.2.3.4 ขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารสถานศึกษาเก็บรวบรวมแบบสอบถามเพื่อการวิเคราะห์ผลงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งหมดจัดส่งคืนผู้วิจัย

1.2.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ผลงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย

1) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากข้อคำถามประเภทปลายปิด หรือข้อคำถามปลายเปิดที่เป็นข้อมูลตัวเลข โดยการคำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากข้อคำถามประเภทปลายเปิดที่ให้ข้อมูลเป็นข้อความด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

1.2.4 การแปลผลข้อมูล ผู้วิจัยแปลผลระดับการปฏิบัติงานจริงตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50 หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50 หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50 หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

ขั้นที่ 2 การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนางาน (Format of Development Synthesis)

เป็นขั้นตอนการจัดรูปแบบหรือองค์ประกอบต่าง ๆ โดยการสังเคราะห์ระบบงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 วิเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้ผลการวิเคราะห์งานที่ได้ในขั้นตอนการวิเคราะห์ระบบ

2.2 จัดองค์ประกอบย่อยของรูปแบบงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามแนวคิดของระบบทั่ว ๆ ไป 4 ด้านคือ ด้านปัจจัยหรือทรัพยากร ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ด้านผลผลิต หรือผลการดำเนินงาน และด้านข้อมูลป้อนกลับ

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนออกแบบรูปแบบการพัฒนา (Format of Development System Design)

เป็นขั้นตอนการนำผลที่ได้จากการสังเคราะห์ระบบโดยทั่วไปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำรูปแบบ (ฉบับร่าง) ระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราชในภาพรวม พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดของระบบในแต่ละองค์ประกอบย่อย ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบของระบบทั้ง 4 ส่วน ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Outputs) และข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระบบหรือรูปแบบการปฏิบัติงานทั่ว ๆ ไปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ได้รับจากขั้นตอนการสังเคราะห์ระบบ

3.2 ออกแบบ ในการจัดทำรูปแบบ (ฉบับร่าง) ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Outputs) และข้อมูลป้อนกลับ (Feedback)

3.3 จัดทำรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบย่อยในการจัดทำรูปแบบ (ฉบับร่าง) โดยวิธีการดังนี้

3.1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของรูปแบบ การพัฒนาการปฏิบัติงานแต่ละองค์ประกอบจากเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 ศึกษาผลการวิเคราะห์งาน และสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนางานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช

3.1.3 ออกแบบรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบในระบบการปฏิบัติงาน ให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ระบบ งานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้มีความเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติได้จริงมากที่สุด

ขั้นที่ 4 การตรวจสอบรูปแบบการพัฒนางาน (Format of Development Verification)

เป็นขั้นตอนการนำ (ฉบับร่าง) ระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ไปทำการตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา และความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงาน หรือนำไปใช้จริง ประกอบด้วยกระบวนการดังนี้

4.1 การตรวจสอบรายละเอียดของรูปแบบการพัฒนา ในแต่ละองค์ประกอบ โดยการจัดประชุมสัมมนาผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในฐานะผู้ใช้รูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช และผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวนละ 11 คน โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

4.1.1 ผู้วิจัยพิจารณาเลือกผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาตามที่ระบุไว้ในข้อ 4.2

4.1.2 ผู้วิจัยทำหนังสือเชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบการพัฒนา ตามที่ได้พิจารณาเข้าร่วมประชุมสัมมนาตามวันเวลาที่กำหนด

4.1.3 ผู้วิจัยดำเนินการจัดประชุมสัมมนา ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบการพัฒนาตามวันเวลาสถานที่ที่ได้กำหนดไว้ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาร่วมกันพิจารณาความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ หรือนำไปใช้เก็บข้อมูลของรายละเอียด

ในแต่ละองค์ประกอบย่อยของรูปแบบพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช

4.1.4 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นที่ได้จากการร่วมอภิปรายของผู้เข้าร่วม
สัมมนาที่มีต่อ (ฉบับร่าง) ของรูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามองค์ประกอบ
ย่อยของระบบ

4.1.5 นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และ
สรุปผลการประชุมสัมมนา

ขั้นที่ 5 การปรับปรุงระบบการพัฒนาระบบ (Format of Development Improvement)

เป็นขั้นตอนการนำรูปแบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน
เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช (ฉบับร่าง) มาปรับปรุง
เฉพาะองค์ประกอบที่ยังขาดความสมบูรณ์ โดยดำเนินการดังนี้

5.1 จัดลำดับองค์ประกอบย่อยของระบบหรือรูปแบบ การปฏิบัติงานของคณะ
กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัด
นครศรีธรรมราช โดยพิจารณาหาค่าเฉลี่ยที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ

5.2 คัดเลือกองค์ประกอบย่อยของระบบที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำกว่า 4.00 เพื่อนำมาปรับปรุง
ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5.3 ดำเนินการปรับปรุงรูปแบบ ตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้คำแนะนำ เพื่อปรับปรุงไว้
ตลอดจนองค์ประกอบ ซึ่งที่ประชุมสัมมนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้ระบบประเมินลงความเห็น
สมควรปรับปรุง ทั้งนี้เพื่อให้ระบบหรือรูปแบบมีความสมบูรณ์ ถูกต้อง และนำไปใช้ได้จริงมากที่สุด